

Till:
Louise Lindfors, generalsekreterare Afrikagrupperna
Nastaran Zagari, ordförande Jordens Vänner
Karin Lundberg, Extinction Rebellion
Klara Knapp, Ordförande Latinamerikagrupperna
Catarina Antikainen, Ordförande FIAN Sverige

Göteborg 2023-03-11

Svar på "Öppet brev gällande etik och hållbarhet kopplat Andra AP-fondens investeringar"

Den 3 mars 2023 mottog Andra AP-fonden ett brev från ovanstående avsändare (brevet finns som bilaga nedan).

Vi kan konstatera att avsändarna av brevet anser att Andra AP-fonden har ett aktivt hållbarhetsarbete och de ser ständiga förbättringar av detta. De anser dock att det finns projekt som vi investerar i som direkt eller indirekt bidrar till kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöringar. I brevet uppmanas Andra AP-fonden att avyttra alla investeringar med kopplingar till ett fossilgasprojekt i Moçambique. Bolag som nämns, som en indirekt exponering mot detta, är BNP Paribas, Bank of China, Standard Bank samt Credit Agricole.

Andra AP-fonden ser väldigt allvarligt på kränkningar mot konventioner som Sverige skrivit under och arbetar aktivt med att integrera hållbarhetsaspekter i fondens analys- och beslutsprocesser.

Avseende banker och deras koppling till fossilindustrin har Andra AP-fonden ställt sig bakom ett förväntansdokument, [Aligning the Banking Sector with the Goals of the Paris Agreement](#), som har tagits fram av Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). Det inkluderar bland annat krav på nettonollåtaganden till 2050, att styrelserna har tillräcklig kompetens inom klimat och att bankerna rapporterar i enlighet med (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures.(TCFD).

Andra AP-fondens strategi för att vara i linje med Parisavtalet

Fondens mål är att hela portföljen ska ligga i linje med Parisavtalet, det vill säga att portföljens utsläpp av växthusgaser ska minska i en takt som kan begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Parisavtalet föreskriver att nettonollutsläpp måste nås senast år 2050.

Eftersom Sverige har åtagit sig en brantare minskning, med nettonoll redan 2045, anser vi att detta mål bör gälla även för fonden. Klimatfrågor integreras i fondens analys- och beslutsprocesser för alla tillgångsslag, där det är relevant. Fonden har som mål att portföljen ska ligga i linje med Parisavtalet 2025, vilket innebär att det för varje

tillgångsslag ska finns en relevant plan för hur utsläppen av växthusgaser från tillgångarna ska minska till nettonoll.

Avsändarna framhåller i sitt brev att nettonoll inte nödvändigtvis innebär utsläppsminskningar, och att ett sådant mål skulle kunna uppnås genom klimatkompensation. Av denna anledning, och för att se till att utsläppsminskningen sker så snart som möjligt och inte i slutet av tidshorisonten, har AP2 även satt mål för absolut minskning av de absoluta utsläppen i portföljen. Målet är att fondens totala utsläpp av växthusgaser ska minska med 55 procent till 2030 från basåret 2019. Hittills har AP2 minskat sina utsläpp i aktieportföljen med 37 procent sedan 2019.

AP2 gör ingen klimatkompensering av portföljen, däremot gör fonden flera investeringar som medför undvikande av utsläpp, som exempelvis investeringar i förnybar energi som ersätter fossil energi.

En annan risk, som avsändarna inte tar upp i sitt brev, är att man som investerare avkarboniserar sin portfölj enbart genom att sälja bolag med höga utsläpp och köpa bolag med låga utsläpp. AP2 följer upp minskningen av utsläpp i portföljen och drivkrafterna till minskningen, och arbetar för att bolagens bidrag till minskade utsläpp ska öka. Detta kan vi åstadkomma genom att använda vårt inflytande som investerare, till exempel genom dialoger med bolag och genom att rösta på bolagsstämmor.

Utgångspunkten i AP2:s klimatarbete är att bidra till en omställning i linje med Parisavtalet genom att:

- göra riktade hållbara investeringar
- stötta omställningen
- avinvestera från klimatrisker

Under 2020 implementerade vi EU Paris-Aligned Benchmark (PAB) för fondens internt förvaltade utländska aktier och företagsobligationer. Det innebär bland annat att fonden inte investerar i bolag som har mer än en viss andel av sin försäljning från kol, olja och/eller gas, eller i kraftbolag där mer än 50 procent av intäkterna kommer från förbränning av fossila bränslen. Den maximala andelen för kol är 1 procent, för olja 10 procent och för gas 50 procent. Detta har resulterat i att totalt 250 bolag inte längre får ingå i fondens portfölj.

Andra AP-fondens arbete med mänskliga rättigheter

Vi arbetar aktivt med att integrera mänskliga rättighetsfrågor i våra analys- och beslutsprocesser. Målet är att verksamheten ska bedrivas i linje med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

AP2:s strävar efter att ha en due diligence-process för mänskliga rättigheter på plats inom alla sina tillgångsslag. En sådan process innefattar riskidentifiering, riskhantering, uppföljning och rapportering av fondens mänskliga rättighetsrisker.

Bland annat förvaltar vi enligt vårt egenutvecklade index där vi byggt in metoder för att identifiera inblandning i mänskliga rättighetskontroverser. Ett värdepapper som förknippas med goda hållbarhetsegenskaper premieras medan innehav i värdepapper med sämre hållbarhetsegenskaper reduceras eller i vissa fall utesluts helt.

Vi har även en process för att identifiera länder avseende om det finns finansiella, operativa eller hållbarhetsskäl att inte investera i dessa länder. Denna process har lett till att vi inte investerar i flera länder.

Vi är väl medvetna om de risker för kränkningar av mänskliga rättigheter som finns i många länder. Enligt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter ska vi, om vi identifierar en risk för brott mot mänskliga rättigheter i ett land eller företag där vi är investerade, först arbeta för att aktivt påverka utvecklingen till det bättre. Att avinvestera är sista utväg, när möjligheterna till påverkan bedöms som uttömda. Vi har aktiva dialoger med många företag, bland annat inom högrisksektorerna textil och gruvor.

AP2 har även ett aktivt arbete inom frågan om avskogning. Tillsammans med andra investerare, och koordinerat av Rainforest Alliance, ingår AP2 i Investor Policy Dialogue on Deforestation (IPDD), som arbetar för att påverka politiker och myndigheter i länder med hög risk (för närvarande Brasilien och Indonesien) till bevarande av regnskogar och skyddande av ursprungsbefolkningen. På bolagsnivå är AP2 också aktiva i dialoger med flera bolag, bland annat genom samarbetet Finance Sector Deforestation Action. Flera bolag – inklusive de ni nämner - har tagit steg i rätt riktning, som sannolikt inte hade skett om inte aktiva ägare hade krävt en förändring.

Andra AP-fondens omfattande hållbarhetsrapport, där vi beskriver hela vårt hållbarhetsarbete kan man läsa här - [Hållbarhetsrapport-2022.pdf \(ap2.se\)](#). Även Etikrådet publicerar en omfattande årsrapport om de dialoger som AP1-AP4 driver tillsammans. Läs mer på www.etikradet.se

Vi tar till oss av de synpunkter som framförs i brevet och fortsätter vårt arbete med att ständigt förbättra vårt hållbarhetsarbete.

Stockholm, 2023/03/03

Öppet brev gällande etik och hållbarhet kopplat Andra AP-fondens investeringar

Styrelserepresentanter och ansvariga på Andra AP-fonden

I november förra året genomförde vi en aktion utanför bland andra Andra AP-fondens kontor för att visa att vi inte ser på i tysthet medan våra pensionspengar investeras i bolag och projekt som skadar människor och miljö. Vi ser positivt på att Andra AP-fonden har ett aktivt hållbarhetsarbete och vi ser ständiga förbättringar men vi är bekymrade över att det fortfarande finns projekt som Andra AP-fonden direkt, eller indirekt, investerar i som bidrar till kränkningar av mänskliga rättigheter och till miljöförstöring. Detta trots tydligt lagkrav att medlen ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt som främjar hållbar utveckling.

Andra AP-fondens beslut att sluta investera i fossila bolag är en bra början men det är långt ifrån ett stopp för fossila investeringar. Företag vars omsättning till hälften kommer från fossil gas omfattas inte och fonden fortsätter dessutom investera i klimatkassa kapitalförvaltare såsom Blackstone och banken BNP Paribas vars investeringar både understödjer fossilindustrin och bidrar till skövling av Amazonas regnskog och kränkningar av urfolks rättigheter. Nyligen [stämde](#) flera miljöorganisationer BNP Paribas för deras finansiering av nya fossila projekt. Det är dock inte enbart de fossila investeringarna som är problematiska. Investeringar i brasilianska köttbolaget JBS, samt soja- och palmoljejättar såsom Sime Darby och Wilmar International bidrar till regnskogsskövling och förlust av ovärderlig biologisk mångfald. Andra AP-fonden har också investerat över två miljarder i obligationer till 11 olika diktaturer. Se fler exempel på hemsidorna för nätverken [Schyssta Pensioner](#) och [Vi anmäler AP-fonderna](#).

Justiça Ambiental (JA!) som grundades av Anabela Lemos, [Per Angerprisvinnaren 2022](#), finns närvarande i Cabo Delgado i norra Moçambique där några av världens största fossilgasprojekt planeras. Projekten kommer att leda till massiva utsläpp av växthusgaser. Området där fossilinfrastrukturen håller på att ta form består dessutom av en känslig miljö och klassas som ett [biosfärområde av UNESCO](#). Det omfattar korallrev, mangroveträsk och andra ekosystem som är viktiga för den biologiska mångfalden och för att motverka de värsta effekterna av klimatförändringarna som redan drabbat Moçambique hårt. Cirka 500 familjer har tvingats lämna sina hem och försörjning och ytterligare cirka 2 000 familjer förväntas drabbas. Allt detta, i ett område där konflikter blossat upp och förvärrats i exploateringsens spår. Inget av utförarbolagen finns i Andra AP-fondens portfölj men vi vill uppmärksamma er på att Bank of China, Standard Bank, BNP Paribas och Credit Agricole - som finns med i portföljen - investerar i företagen bakom gasexploateringen i Cabo Delgado. I det bifogade öppna brevet uppmanar JA! er finansiärer att avyttra alla investeringar med kopplingar till projekten.

I er hållbarhetspolicy ser vi att Andra AP-fonden har ett satt mål om nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045. Vi ber er beakta att "netto noll" inte nödvändigtvis innebär utsläppsminskningar. Som ni säkert vet, är netto noll summan av en ekvation som går ut på att klimatkompensera lika mycket som det släpps ut. Därmed säger det ingenting om hur höga utsläppen faktiskt är. Det här innebär att

petroleumbolag kan fortsätta med att exempelvis utvinna fossil gas i Cabo Delgado trots löften om nettonollutsläpp. Storskaliga trädplantager, som är den vanligaste formen av kompensation, innebär dessutom ofta tvångsflyttningar och lokal miljöförstöring då många av de områden som öronmärks för trädplantering redan består av högproduktiva ekosystem.

Vi har genom åren uppmärksammat AP-fondernas skadliga investeringar på olika sätt. Några av oss var med och anmälde AP-fonderna till FN:s råd för mänskliga rättigheter och nu senast genomförde vi den redan nämnda aktionen utanför AP-fondernas kontor. Ni kan få en [glimt av aktionen här](#) om ni inte var på plats den aktuella dagen. Parallellt med de fysiska aktionerna genomförde vi en digital aktion där vi vände oss till finansmarknadsministern.

Vi hoppas att ni tar rapporterna som kommer från drabbade områden på allvar och är beredda att ta ert fulla ansvar. Vi vill ha ett svar på det öppna brevet som vi kan vidarebefordra till våra samarbetsorganisationer och allmänheten. Vi finns tillgängliga för eventuella frågor och vidare samtal.

Svenska pensionspengar får inte bidra till att kränka mänskliga rättigheter och förstöra klimat och miljö!

Louise Lindfors, generalsekreterare Afrikagrupperna

Nastaran Zagari, ordförande Jordens Vänner

Karin Lundberg, Extinction Rebellion

Klara Knapp, Ordförande Latinamerikagrupperna

Catarina Antikainen, Ordförande FIAN Sverige

